

บทที่ 1

บทนำ

ว่านมหาลาภเป็นไม้ดอกไม้ประดับที่เติบโตได้ดีในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย เป็นไม้ดอกไม้ประดับที่ปลูกเลี้ยงกันในบริเวณบ้านมาช้านาน เติบโตได้ดีทั้งในสภาพกลางแจ้งและภายใต้ร่มเงา โดยที่เมื่อเติบโตภายใต้สภาพกรองแสงจะให้คุณภาพของดอกและช่อดอกดีกว่าในสภาพกลางแจ้ง

แนวโน้มของการใช้ประโยชน์ว่านมหาลาภในเชิงไม้ดอกไม้ประดับในทางการค้า ในอนาคตค่อนข้างจะดี ต่างประเทศเริ่มให้ความสนใจไม้ดอกชนิดนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และให้ความสำคัญในด้านการศึกษาไม้ดอกชนิดนี้เพิ่มขึ้น โดยทำการศึกษากายใต้สภาพการควบคุม

ในประเทศไทยซึ่งเป็นแหล่งที่น่าจะผลิตว่านมหาลาภได้ดีด้วยเหตุที่สภาพแวดล้อมในแง่ของการเจริญเติบโตเหมาะสม ปรากฏว่ายังคงมีการศึกษาเกี่ยวกับพืชชนิดนี้น้อยมาก เรวัตี (2533) ได้ศึกษาและรายงานข้อมูลในด้านการเจริญเติบโตในสภาพธรรมชาติ ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในลักษณะนิสัยของการสร้างตาดอก และการพัฒนาของช่อดอก ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้และศึกษาต่อในแง่อื่น ๆ ของการเจริญเติบโตของดอก การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาที่สืบเนื่องจากการศึกษาของเรวัตี (2533) เพื่อจะได้ข้อมูลเพิ่มเติมในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปลูกเลี้ยงว่านมหาลาภเป็นการค้า โดยมุ่งการศึกษาถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาของดอกและช่อดอกเป็นหลัก มีวัตถุประสงค์ในการทดลองดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการสร้างดอกของหัวพันธุ์ขนาดต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาการเก็บรักษาหัวพันธุ์ที่อุณหภูมิต่ำเพื่อการมีหัวพันธุ์ไว้ปลูกเพื่อผลิตดอก

นอกฤดูกาล

3. เพื่อศึกษาการปรับปรุงคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยวของช่อดอกว่านมหาลาภ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาค้นคว้านี้คือ สามารถนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้ไปประยุกต์ใช้
ในการจัดการกระบวนการผลิต เพื่อการจัดเตรียมหัวพันธุ์ที่สามารถให้ช่อดอกที่มีคุณภาพดี มีหัวพันธุ์
เพื่อการผลิตช่อดอกว่านมหาลาภออกสู่ตลาดนอกฤดูกาล และวิธีการต่าง ๆ ในการปรับปรุงคุณภาพ
หลังการเก็บเกี่ยวช่อดอก ตลอดจนวิธีการเก็บรักษาช่อดอกเพื่อรอการจำหน่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved